

ภาษาและอักษรไทย

นำเสนอเมื่อ : 3 ม.ค. 2551

ภาษา เป็นระบบการสื่อสารที่มนุษย์ใช้ในการติดต่อกัน โดยธรรมชาติแล้วภาษาเป็นเสียงเป็นการพูด เป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์แตกต่างไปจากสัตว์โลกอื่นๆ ทั้งปวง ไม่มีสัตว์โลกอื่นใดอีกที่สามารถใช้ภาษาได้ในลักษณะเดียวกับมนุษย์ ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดที่มนุษย์ใช้พัฒนาตัวเอง ความเจริญและอารยธรรมต่างๆ เกิดขึ้นมาได้ก็เพราะมนุษย์มีภาษาใช้เป็นเครื่องมือทั้งสิ้น ภาษาทำให้มนุษย์สามารถคิด วิเคราะห์ แยกแยะสิ่งต่างๆ สร้างจินตนาการ หาคำตอบให้เหตุผลและแสดงอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ ให้ผู้อื่นรับทราบได้ ถ้าเราไม่มีภาษา การคิดหรือการคิดคนใดๆ ก็คงมีขึ้นไม่ได้ และเราคงไม่มีศาสนา การปกครอง วรรณกรรม ปรัชญา และศิลปะต่างๆ ดังที่เรามีอยู่ในทุกวันนี้

ภาษาเป็นของคู่กับสังคมมนุษย์ ที่ได้มีสังคม ที่นั่นย่อมต้องมีภาษาใช้ มนุษย์ในสังคมต้องใช้ภาษาเป็นสื่อกลางสำหรับติดต่อกันในทุกๆ ด้าน คนที่เป็นเพื่อนกันใช้ภาษาคุยกัน คนที่ทำงานด้วยกันใช้ภาษาเป็นสื่อกลางในการทำงานคนที่เป็นพ่อแม่ใช้ภาษาสั่งสอนลูกคุยกับลูก คนที่เป็นลูกใช้ภาษาเพื่อเอาใจ แสดงความอดทนเห็นความต้องการ คนที่เป็นครูอาจารย์ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้และวิชาการต่างๆ ฯลฯ เหล่านี้เห็นได้ว่า การใช้ภาษาต้องมีสองฝ่ายหรือสองคนขึ้นไปเสมอ ภาษาจึงเป็นเรื่องของสังคมด้วย เด็กไทยที่เกิดในสังคมไทยเมื่อหัดพูดภาษาไทยนั้น นอกจากเรียนออกเสียงพูดให้ชัด ใช้คำประโยคใหญ่ๆ เหมือนภาษาไทยของผู้ใหญ่แล้ว ในขณะเดียวกันก็เรียนรู้ไปด้วยว่าจะพูดอะไร กับใคร เมื่อใดและพูดอย่างไร ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต่างกันไปตามแต่ละภาษา ในแคว้นภาษาจึงเปรียบเสมือนแหล่งรวมพฤติกรรมและประสบการณ์ต่างๆ ของชีวิตในแต่ละสังคม และภาษาที่พูดหรือการเรียนรูภาษาของเด็กจึงเป็นการเรียนรู้ถึงชีวิตและประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิตของสังคมนั้นๆ ไปด้วย

ในฐานะเป็นแหล่งรวมพฤติกรรมและประสบการณ์ต่างๆ ของชีวิตในแต่ละสังคม ของชีวิตของคนในสังคมภาษาทำหน้าที่เสมือนบันทึกของสังคมด้วย สิ่งใดที่เคยปรากฏในสังคม ที่คนในสังคมเคยกล่าวถึงหรือเคยมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องด้วย สิ่งนั้นก็จะมีปรากฏเป็นคำไข้อยู่ในภาษา จากคำในภาษาไทยที่เป็นมรดกตกทอดกันมานานนับพันปีนั้น เราสามารถมองเห็นลักษณะของสังคมของคนไทยโบราณได้หลายแง่มุม เช่น คำว่า นา ข้าว โถ หวาน เกี่ยวข้องกับท้าวพานทองไทยสมัยโบราณทำนาข้าว คำเรียกชื่อสัตว์และพืชบางอย่าง เช่น เสือ ลิง ช้าง กลวย อ้อย งา บอก ไทรท้าวท้าวสังคมไทยโบราณอยู่ในเขตที่มีอากาศร้อน คำเรียกชื่อของไซบุงอย่างและคำบอกก็เรียกอากาศบางอย่าง บอกลือท้าวท้าวท้าวสังคมไทยโบราณอยู่ไกลแหล่งน้ำ มีการใช้เรือเป็นพาหนะ และมีการทอผ้า เป็นต้น ฯลฯ

เนื่องจากภาษาและสังคมมีความใกล้ชิดกันมากดังได้กล่าวมาแล้วนั้น เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลง ภาษา ก็เปลี่ยนตามไปด้วย เมื่อคนไทยแยกย้ายกันไปอยู่ตามต่าง ๆ กัน และแต่ละถิ่นมีสภาพแวดล้อมที่ต่างกันไป การเปลี่ยนแปลงของภาษาในแต่ละแห่งก็ต่างกันไปด้วย คนไทยที่ไปอยู่ไกลทะเล ก็มีคำว่า "ทะเล" ใช้เพิ่มขึ้น ในภาษากลุ่มที่ไปอยู่ในพื้นที่ที่มีอากาศหนาวจนน้ำค้างกลายเป็นน้ำแข็งก็มีคำว่า "เหมย" ใช้ ถิ่นที่ไม่มีสภาพแวดล้อมดังกล่าวก่อน ก็ไม่มีคำบอกสภาพแวดล้อมใหม่ไซ้ นอกจากนักกลุ่มคนที่ใช้ภาษาอื่นที่อยู่ใกล้เคียงกัน ก็มีอิทธิพลทำให้ภาษาไทยแต่ละแห่งเปลี่ยนแปลงต่างกันไปด้วย เช่น คนไทยที่อยู่ไกลชิดกับคนพูดภาษาเขมรก็รับคำภาษาเขมรมาใช้ส่วนคนไทยที่อยู่ไกลชิดกับภาษาจีนก็ยืมคำจากภาษาจีนไปใช้ กลุ่มคนไทยที่รับวิทยาการความรู้และเทคโนโลยีจากผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษก็รับคำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้พร้อมๆ กับวิทยาการความรู้เหล่านั้น

ทำให้คำศัพท์และการใช้ภาษาที่แตกต่างไปจากภาษาของกลุ่มคนไทยที่ไม่ได้รับอิทธิพลจากภาษาอังกฤษ การเปลี่ยนแปลงในลักษณะดังกล่าว ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเองในภาษาแต่ละแห่ง ทำให้ภาษาไทยที่เป็นมรดกตกทอดมาจากสมัยโบราณแตกต่างกันไปตามถิ่นต่างๆ ในประเทศไทยภาษาที่ใช้พูดในถิ่นทางภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคกลาง ก็แตกต่างกันทั้งการออกเสียงและการใช้คำศัพท์ สิ่งที่บอกให้รู้ได้ว่าเป็นภาษาไทยเหมือนกัน คือคำศัพท์ที่เป็นมรดกตกทอดมาแต่โบราณซึ่งมีจำนวนนับได้เป็นพันคำ ได้แก่ คำพ้อง ที่ใช้ทั่วไปในชีวิตประจำวันในสังคมโบราณที่ยังไม่เปลี่ยนแปลงไปในสังคมปัจจุบัน เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง นา ไถ เสือ หมา บ้าน หนึ่ง สอง สาม เจ็ด ลิบ กิน นอน คิด ผัน รัก ไถ ไม่ มา ไป หัว ปาก ตา มี สี ใหญ่ บาง ยาว ฯลฯ

ภาษาเป็นระบบการสื่อสารที่ใช้ในการติดต่อกัน : การใช้โทรศัพท์
ภาษาเป็นระบบการสื่อสารที่ใช้ในการติดต่อกัน : ภาษามือ สำหรับคนหูหนวก
ภาษาเป็นระบบการสื่อสารที่ใช้ในการติดต่อกัน : ตัวอักษรเบรลล์ สำหรับคนตาบอด

[\[ดูภาพทั้งหมดในเรื่องนี้\]](#)

หัวข้อ

- [ตระกูลภาษาไทย](#)

ตระกูลภาษาไทย

ภาษาไทยเรานอกจากจะมีใช้พูดอยู่ในประเทศไทย และมีความแตกต่างกันไปตามถิ่นต่างๆ ดังได้กล่าวมาแล้ว ยังมีภาษาที่อาจจัดว่าเป็นภาษาไทยในประเทศใกล้เคียงอีกหลายประเทศ นักภาษาศาสตร์ได้ศึกษาภาษาเหล่านี้ไปแล้วหลายถิ่นในหลายประเทศ และจัดภาษาเหล่านี้รวมทั้งภาษาไทยในประเทศไทยด้วยให้เป็นภาษาที่อยู่ในตระกูลเดียวกัน เรียกว่า **ตระกูลภาษาไทย** ที่นักภาษาศาสตร์เหล่านี้เป็นภาษาไทย หรือเป็นภาษาพี่น้องกับภาษาไทยในประเทศไทย ก็เพราะภาษาเหล่านี้มีลักษณะภาษาที่คล้ายคลึงกันหลายประการ และนักภาษาศาสตร์ยังเชื่อว่าความคล้ายคลึงกันนี้เกิดจากภาษาเหล่านี้รับคำที่เป็นมรดกตกทอดมาจากภาษาโบราณเดียวกัน ศัพท์ที่เรียกว่า เป็นคำมรดกหมายถึงคำศัพท์ที่เรารู้เรื่องในชีวิตประจำวันๆ ในสังคมโบราณ, ไม่มีสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความเจริญในสมัยปัจจุบัน คำศัพท์ที่ว่่านักภาษาศาสตร์รวบรวมไว้เป็นจำนวนกว่า ๑,๐๐๐ คำ และเราได้เห็นตัวอย่างคำศัพท์มรดกไปบางแล้วข้างบนนี้

คนที่พูดภาษาไทยเหล่านี้บางกลุ่มก็เรียกตนเองว่าเป็นคนไต บางกลุ่มก็ไม่ใช่คำว่า ไท หรือ ไต เลยนอกจากภาษาไทยในประเทศไทยแล้ว ภาษาในประเทศอื่นที่นักภาษาศาสตร์จัดว่าเป็นภาษาอยู่ในตระกูลเดียวกับภาษาไทยในประเทศไทย ยังมีภาษาลาวในประเทศไทยแล้ว ภาษาไทดำ ไทแดง ไทขาว ไทหญิง ไทใหญ่ ไทในประเทศเวียดนาม ภาษาไตตอง ภาษาไทลื้อ ภาษาจ้วงโจว ภาษาไป๋ ภาษาวูมิง ฯลฯ ในประเทศจีน ภาษาไทพาก ภาษาไทคำตี้ ภาษาไทโอดอน ไทอาหม ในประเทศอินเดียนอกจากนี้ยังมีกลุ่มคนที่พูดภาษาไทยในประเทศไทยมาเลเซีย และกัมพูชา ซึ่งยังไม่ได้มีการศึกษาในรายละเอียดของลักษณะภาษา

[กลับหัวข้อหลัก]

บรรณานุกรม

- นางวิไลวรรณ ขนิษฐานันท์

ชาวไตลื้อในประเทศจีน
จะใช้ภาษาที่เป็นส่วนหนึ่งของตระกูลภาษาไทย

[ดูภาพทั้งหมดในเรื่องนี้]